– 'శమైతాంగి'

ఆకాశం నిర్మలంగా మంచి నాని ముసులా ఉన్నది. ఆకాశంలో చందమామ అందమైన యువతి తలలోని ముద్దబంతి పూవులా నిండుగా కాంతిని వెదజల్లుతూ ఆకాశం నుంచి భూమికి వెన్నెలవానను కురిపిస్తున్నది, చల్లగా, ఆహ్లాదకరంగా.

అద్దంలా మెరుస్తున్నది ఏటిలోని నీరు. ఆ నీటిలో తన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుంటూ మురుస్తున్నాడు చుక్కల రేడు. పిండి ఆరబోసుకున్నట్లున్న వెన్నెలలో అడుగులు లెక్కిస్తూ వచ్చింది సరస్వతి.

ఆమె కాళ్ళ సవ్వడికి బెదిరిన ఓ బురద గొడ్డు 'అమ్మో, మనిషి' అన్నట్లు భయంగా చూసి నీటిలోకి జారిపోయింది వేగంగా.

నీ కెంత భయమేం వచ్చింది? ఆడపిల్లే కదా అనే నిర్లక్ష్యంతో నవ్వినట్లు ఏటిలో నీళ్ళు గలగలమంటూ కెరటాలను ఎగబోశాయి.

ఏటివార సోమరివాడిలా పెరుగుతున్న రెల్లుగడ్డి 'అవును. పాములు పుట్టే పిరికి జాతివి' అన్నట్లు అటూ ఇటూ తల లూపుతూ ఒయ్యారంగా కదిలాయి. గట్టు మీదనుంచి తేలుతూ వచ్చిన గాలి సరస్వతి అందమైన శరీరాన్ని మృదువుగా రాసి పక్కకి పరుగులెత్తింది.

'అబ్బ! ఎంత చల్లగా ప్రాణానికి హాయిగా ఉం దిక్కడ!' సరస్వతి చేతిలో బిందెను కింద పెట్టి చుట్టూ కలియ చూసిందో సారి.

ఎవరో వస్తున్నారు, లుపుం లుపుంగా ఊపుకుంటూ.

ఆ ఆకారం చేరువకి రాగానే గుర్తు పట్టిన సరస్వతి "తులసీ, నువ్వా" అంది.

"ఎవరూ? సరసూ, ఎప్పుడొచ్చావు పట్నం నుంచి" అంది తులసి, ఆగి సరస్వతి బుజం మీద చెయ్యి వేస్తూ.

"పొద్దుట వచ్చాను." పొడిగా జవాబిచ్చింది సరస్వతి.

"సెలవులిచ్చారా? అయితే, మా మరిదీ దిగుతాడు ఇప్పుడో, రేపో".

సెలవు లిచ్చారనీ చెప్పలేదు, ఇవ్వ లేదనీ చెప్పలేదు సరస్వతి. "వెన్నెల అందాన్ని చూడాలంటే ఇటువంటి చోటే ఆ అందం తెలుస్తుంది కదూ" అంది.

"ఏదో చెవుతావు, వెన్నెల, అందమూ అంటూ. చదువుకోని మూర్ఖురాలిని వెన్నెల అందమూ, ఏటిగట్టుల సొగసూ నా కేం తెలుసూ? ఇక్కడే పుట్టాను. ఇక్కడే పెరిగాను. పెళ్ళీ పేరంటం ఇక్కడేను. రేపు చచ్చిపోయినా ఇక్కడేను. నేను పుట్టినప్పటినుంచీవెన్నెల చూస్తూనే ఉన్నాను. నువ్వు చెప్పే ఆ అందం నా కేమీ కనిపించడం లేదు." తులసి నవ్వింది.

'నువ్వో మొద్దువి' అనుకుంది సరస్వతి మనసులో.

తులసి, సరస్వతి ఆ ఊళ్ళో పుట్టి పెరిగిన అమ్మాయిలే. తులసి చదువు మూడో తరగతితోనే ఆగిపోయింది. ఆ ఊళ్ళోనే ఓ రైతుబిడ్డను పెళ్ళి చేసుకుని అక్కడే స్థిరపడి పోయింది. ఆమె జీవితానికి నూతనత్వం లేదు. ఎప్పుడూ ఒకే జీవితం. ఇంకో ఊరు వెళ్ళడం గాని, పది రోజులు ఉండి రావడం గాని ఆమెకు తెలియదు. చిన్నప్పుడు ఎవరన్నా పట్నాల గురించి చెప్పుకుంటుంటే, పెద్దయ్యాక తనుకూడా పట్నం చూడాలని, వీలైతే అక్కడే ఉండిపోవాలని కలలు కనేది. కాని, ఆ అవకాశం రానివ్వకుండా పెద్దవాళ్ళు ఆమెకు ఆ ఊరే అత్తవారి ఊరు చేసి కూర్చోపెట్టారు. ఆమె కలలు కలలుగానే మిగిలిపోయాయి చివరకు.

సరస్వతి చదువు అలా ఆగిపోలేదు. ఆ ఊరు మిడిల్ స్కూలు నుంచి హైస్కూలు. ఇప్పుడు కాలేజీ చదువు కోసం పట్నంలో మకాము. ఎప్పుడన్నా సెలవులకు చుట్టంచూపుగా వస్తుంటుంది స్వగ్రామానికి. పేరుకి తగినట్లు చదువుల సరస్వతిలా పైకి వచ్చిన తన చిన్ననాటి స్నేహితురాలిని చూస్తే తులసికి సంతోషమూ, గర్వమూను.

ఏటి అవతల ఊళ్ళో ఔట్లు పేలాయి. రంగుల బాణాసంచా రంగు రంగుల పువ్వులను విరజిమ్ముతూ పేలుతున్నాయి. సన్నగా బాండు వాద్యంకూడా వినిపిస్తున్నది.

ఒక తరంలో విజ్ఞతగా భాసించేది చాలా మట్టుకు తరువాతి తరంలో మూర్ఖత్వంగా రూపొందుతుంది.

—సి. సిమ్మన్స్

"ఎవరిదో పెళ్ళి అవుతున్నది. అందుకే ఔట్లు పేలుస్తున్నారు. బహుశా చాలా గొప్పవాళ్ళు కాబోలు. నీ పెళ్ళికికూడా బాణాసంచా కాలుస్తార్లే! కాల్చకపోతే, ఊరుకునేది లేదు" అల్లరిగా నవ్వింది తులసి.

ఆ మాటకి సరస్వతి మొహం వివర్ణ మయింది. "ఊఁ నా పెళ్ళి!" దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది.

"అలా ఉన్నావేం? ఒంట్లో బాగా లేదా? ఇదివరకటి కంటె బాగా చిక్కి పోయావు సుమా, అస్తమానూ చదువు కుంటావు కాబోలు. చదువు చాలా వేడి, మా మరిది చూడు ఎలా చిక్కిపోయాడో ... అన్నట్లు మరిచిపోయా—నీక్కూడా సంబంధాలు చూస్తున్నట్లు తెలిసింది. నిజమేనా? నీ చదువు పూర్తయి పోయిందా? ఉద్యోగం చేస్తావనుకున్నాను. కాని, నువ్వూనా లాగే పెళ్ళి చేసుకుంటున్నా వన్నమాట!" తులసి మాటలకు ఫుల్‌స్టాప్ లేదు.

"నా చదు వింకా పూర్తి కాలేదు. ఇంకో రెండేళ్ళు చదువుతేనేగాని పూర్తి కాదు. నువ్వు విన్నదంతా అబద్ధం."

"మా ఆయనా ఆ మాటే అన్నారులే." హఠాత్తుగా ఏదో గుర్తు వచ్చినట్లు సరస్వతికి మరింత దగ్గరగా జరిగి, "ఈ మాట విన్నావా?" అంది తులసి ఏదో రహస్యం చెపుతున్న దానిలా చూస్తూ.

సరస్వతి ఖంగారుగా చూసింది—ఆ కళ్ళలో ఎంతో బెదురు. "ఆ చౌదరి లేడూ— వాళ్ళ అబ్బాయి పెళ్ళట."

"అమ్మయ్య! అంతేకదా. వయసులో ఉన్న వారికి పెళ్ళి కావలిసిందే కదా?"

"అది కాదోయ్. ఆ అబ్బాయి శేషయ్య గారి కాంతాన్ని చేసుకుంటాడని ఊళ్ళో వాళ్ళు చెప్పుకునే వాళ్ళుగా? పైగా కాంతం, అతను వేళాకోళాలు ఆడుకోవడం, ఎవరూ లేకుండా చూసి కాంతాన్ని దగ్గరకు లాక్కోవడం వంటి వెకిలి పనులు చేయడం చూసిన వారూ ఉన్నారు. అదీగాక, కాంతం అమ్మగారుకూడా చాలా సార్లు 'మా అమ్మాయిని నాగేంద్రానికి చేస్తాము' అనడంకూడా జరిగింది. ఇప్పుడిలా జరుగుతున్నదంటే కారణం ఏమిటంటావు? బహుశా వాళ్ళు ఎక్కువ కట్నం ఆశ చూపించారు కాబోలు. అందుకే తారుమారై పోయాయి సంబంధాలు." ప్రశ్నా, జవాబూ కూడా తనే చెప్పుకుంది తులసి.

"కావచ్చు. ఎవరికన్నా డబ్బంటే ఆశే గాని అయిష్టం కాదుగా?" గొణిగింది సరస్వతి. ఆమెకు సుందరమూర్తి గుర్తొచ్చాడు. అతని మేకవన్నె పులి లాంటి స్వభావం గుర్తొచ్చింది.

"దుర్మార్గుడు, నమ్మకద్రోహి, నా జీవితాన్ని నాశనం చేసిన పశువు." కసిగా పెదవి కరుచుకుం దామె.

"ఏమిటి అంటున్నావు?" తులసి అటూ ఇటూ చూసి ఎవరూ లేరు, రావడం లేదు అనే నిర్ధారణ కొచ్చాక సరస్వతికి మరింత చేరువగా వచ్చి గుస గుసల స్వరంతో అంది: "అసలు సంగతి నీ కింకా తెలియదు లాగుంది. కాంతం, నాగేంద్రం మాటలతోనే ఊరుకోలేదట. వాళ్ళ చనువు ఇంకా చాలా దూరం తీసుకెళ్ళిందట. కాంతానికి నెల తప్పిందని, అందుకు కారకుడు నాగేంద్రమే అని గ్రహించి శేషయ్య 'నా పిల్లను చేసుకోక తప్పదు. దాని గొంతు కోస్తారా? నా పిల్ల ఉసురు మీకు తప్పకుండా తగులుతుంది' అని ముందు కాళ్ళ బేరానికి, తరవాత శాపనార్థాలకు దిగాడట. చౌదరయ్యేనా అంత తేలిగ్గా లొంగే ఘటం? 'నీ పిల్ల కళ్ళు మూసుకు పోయి ప్రవర్తిస్తే అందుకు నా కొడుకుదా బాధ్యత? నీ కూతురి ఉసురు ఇం కెంత మందికో పెళ్ళి చాటింపు వేసి తెలుసుకో' అని ఖండితంగా చెప్పాడట.

కాంతం చాటుగా వెళ్ళి నాగేంద్రం కాళ్ళమీద పడితే 'నీ కల్లబొల్లి ఏడుపులు నా దగ్గర కాదు. నాకు లోబడినట్లే ఇంకెంత మందికి లోబడ్డావో! నీకు పుట్టబోయే ఆ బిడ్డకు నా బోటివాళ్ళు ఎంత మంది తండ్రులో! నేను చేసుకోను పో' అని తిరస్కరించాడట. పాపం! కాంతం పని ఎలా అయిందో చూశావా? అదీ నీ లాగే చదువుకుంటే ఈ రోజు దాని బతుకు ఇలా అయ్యేదేనా? అది చదువుకో లేదు. అందుకే ఇలా మోసపోయింది." తులసి గొంతులో సానుభూతి.

ఆ మాటలకు సరస్వతి గుండె ఝల్లుమంది ఒక్కసారిగా.

"నువ్వు పొరపడుతున్నావు, తులసీ. ఆడపిల్ల మోసపోవడానికీ, చదువుకీ సంబంధం లేదు. చదువు ఉన్నా, లేకపోయినా ఆడది మగవాడి చేతిలో వంచించబడుతూ ఉన్నది. మోసపోతూనూ ఉన్నది. కారణం మగవాడే అయినా, విషాదస్థితిని, అవహేళనలను, అవమానాలను ఆడది అనుభవిస్తున్నది. ఇలా తరతరాల నుంచీ జరుగుతూనే ఉన్నది. మరి ఆడదాని బ్రతుక్కి విముక్తి ఎప్పుడో!" నిట్టూర్చింది సరస్వతి బాధగా. "అసలు నీ కిదంతా ఎలా తెలుసు? కాంతం చెప్పిందా?"

"పడేళ్ళ సంబడం." తులసి పకాలించి నవ్వింది 'నువ్వింత తెలివి తక్కువ దానివేం' అన్నట్లు. "ఎక్కడన్నా మోసపోయిన ఆడది 'నేను ఫలాన వారి వల్ల మోసపోయాను' అని చెపుతుందా నీ పిచ్చిగాని! ఇది పల్లెటూరు. ఇటువంటి గ్రామాల్లో రహస్యాలు దాగవు. అదిగో పులి అంటే, ఇదిగో తోక అనే చతురు లెంతమందో ఈ గ్రామాల్లో. వాళ్ళు గాలితో వార్తలను సేకరించి ప్రచారం చేస్తుంటారు. వీధిలోని కుక్క అరుపుకీ, పెరట్లోని గాలికి కారణాలు వెతికే రకాలు ఉంటారు. వాళ్ళ సంగతి నీకు తెలియదులే." గర్వంగా చూసింది తులసి సరస్వతి వైపు. ఇటువంటి వార్తలను అంచెల వారీగా ప్రచారం చేయడంలో మన ఆడవారిదే పైచేయి అనే భావంతో.

'అయితే, నాలుగు రోజులు పోతే నా గురించి వీళ్ళు ఇలాగే చెప్పుకుంటారు కాబోలు?' అలా అనుకోగానే సరస్వతి శరీరం రోమాంచితమయింది.

ఓ పిట్ట వికారంగా అరుస్తూ ఆకాశంలోంచి దూసుకుపోయింది.

తులసి ఉలిక్కిపడింది. తను వచ్చి చాలా సేపైనట్లు అప్పుడు గుర్తొచ్చింది. 'తనింకా రాలేదని ఇంటి దగ్గర కంగారు పడుతున్నారేమో? చంటిది నిద్ర లేచి పాల కోసం ఏడుస్తున్నదేమో!' తులసి కబుర్లు కట్టిపెట్టి బిందె చేతి లోకి తీసుకుని, "వస్తావా? ఇంకాసేపు కూర్చుంటావా?" అంది గబగబ ఏటిలోకి దిగుతూ.

"ఊఁ పద. నేనూ వస్తా." సరస్వతి అన్యమనస్కంగానే బిందెను చేతిలోకి తీసుకుంది.

"అలా ఉన్నావేం? ఒంట్లో బాగా లేదా? ఎప్పుడు వచ్చినా పట్నం కబుర్లు తెగ చెప్పేదానివి ఉషారుగా. ఈ సారి ఏమిటో చాలా పరధ్యానంగా—మనిషి ఇక్కడ మనసు ఎక్కడో అన్నట్లున్నావు. కొంపదీసి నువ్వుకూడా ఆ సుభద్రమ్మ కూతురిలా ఎవరినన్నా ప్రేమించలేదు కదా?" అదోలా చూస్తూ నవ్వింది తులసి.

"పాపం, ఆ సుభద్రమ్మ తన కూతురి చదువు చూసి తెగ గర్వపడిందిలే. కాని, ఆమెకు మాత్రం తెలుసేమిటి తన కూతురు చదువుకి ఎగనామం పెట్టి ఎవర్నో ప్రేమిస్తూ కూర్చుంటుందని?

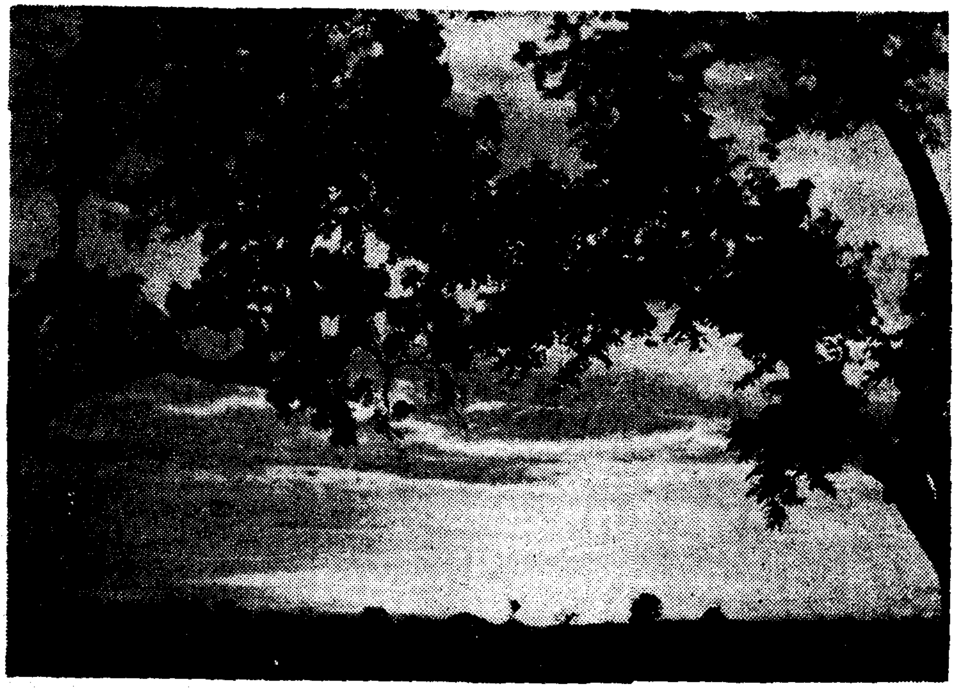

స్తబ్ధప్రకృతి

ఫొటో— ఐ. ఉమ (తెనాలి)

అదీ ఓ అదృష్టమేలే. ఆ ప్రేమించడం కులం వాడినే ప్రేమించింది. లేకపోతే ఆ కూతురి పెళ్ళి చేయలేక ముందు ఆ సుభద్రమ్మ ప్రాణాలు తీసుకునేది... కాలేజీల్లో చదివే అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలు ఒకర్నొకరు ప్రేమించుకుని వీలైతే పబ్లిగ్గా, వీలుకాకపోతే చాటుగా పెళ్ళి చేసుకుంటారట కదూ? అలా అని మా మరిది చెప్పాడులే.''

'మీ మరిది ఇంకేం చెప్పాడు? మీ మరిదికి చదువుకోవడం కాక ఇటువంటి విషయాలు సేకరించి ప్రచారం చేయడమేనా పని' అనా లనుకున్నది సరస్వతి. ఆ మాటకి తులసి పెడర్థాలు తీస్తుందేమో అనే భయంతో ఆ మాటని మనసులోనే దాచుకుంది. తులసి కాలేజీ వాళ్ళ ప్రేమల గురించి, పెళ్ళిళ్ళ గురించి ఇంకా ఏవో చెపుతూనే ఉంది కాని, సరస్వతి ఆమె మాటల్ని వినడం లేదు. తన గురించి ఆలోచించుకుంటున్నది.

'రేపు తనగురించీ ఇలాగే చెప్పుకుంటారు'—చదువు పేరుతో పట్నంలో మకాంపెట్టి ఎవర్నో ప్రేమించిందిట. వాడు మోసం చేశాడు అని. అప్పుడు... అప్పుడు మా కుటుంబం అందరి నోట్లోనూ నానుతుంది. హేళనకు గురి అవుతుంది. ఇంటి పరువు బజారులోకి ఎక్కుతుంది. అవమానభారంతో తల్లీ, తండ్రీ తలఎత్తుకు తిరగలేరు. తన కుటుంబం ఎంత ఉన్నతమైనదైనా తన కారణంగా మలినపూరిత మవుతుంది. మచ్చ వస్తుంది. కాని, ఇదంతా నేను తెలిసి, కావాలని చేసిన పాపం కాదు. కాని, తప్పు ఎవరిదైతేనేం? ఫలితం నేనూ, నా ద్వారా నా కుటుంబమూ అనుభవిస్తాము.

''ఇలా జరగడానికి కారణం నీవు కాదూ?'' మనసు హుంకరించింది.

నేను కాదు. . . నేను కాదు. . . అసలు ఇలాంటి దేదో జరుగుతుందని ముందే తెలిస్తే. . .?

'' ఊఁ తెలిస్తే. . .?''

ఆ సుందరమూర్తితో పరిచయం చేసుకునేదానినేకాదు. అసలు ఆ పరిచయమైనా తను కావాలని చేసుకోలేదు. తనంతట తనే వచ్చి పరిచయం చేసుకున్నాడు. కాలేజీ ఏనివర్సరీకి తను లలితసంగీత పోటీల్లో పాల్గొంది. తనకే ప్రైజు వచ్చిందికూడా. ఆ సంతోషంలో తను మునిగి ఉండగా ''మీరు చాలా బాగా పాడతారు. మీ రింత బాగా పాడగలరని నేను కలలోకూడా అనుకోలేదు'' అని తనని, తన పాటని తెగ మెచ్చుకునే అతన్ని చూసి తను కంగారు పడింది. తను సాధారణంగా ఎవరితోనూ అంత పరిచయంగా మాట్లాడదు. తనకు స్నేహితురాండ్రుకూడా చాలా తక్కువేను. తను మూగదని, ఎవరితోనూ స్నేహంగా ఉండదని చెప్పుకుంటారు కూడా. అటువంటి తనని ఒక యువకుడు పనిమాలా వచ్చి ప్రశంసిస్తుంటే తనకు నిజంగానే మతి పోయినట్లయింది. జవాబు చెప్పడానికి సిగ్గు పడింది.

తన పాటని చాలా మంది మెచ్చుకుంటారు— ఆ సంగతి తనకూ తెలుసు. కాని, ఓ యువకుడు అంతలా మెచ్చుకుని భట్టాజుకి పెద్ద తమ్ముడిలా పొగిడేస్తుంటే ఏమని జవాబిస్తుంది? ''నా పాట మిమ్మల్ని అంతగా ఆకర్షించినందుకు సంతోషమండీ.'' ఆ కాస్త మాట చెప్పడానికే ముచ్చెమట్లు పోశాయి. ఆ తరవాత అతను తను కనిపించినప్పుడల్లా నవ్వుతూ విష్ చేసేవాడు. ఒక్కోసారి తాపీగా నిలుచుని తన స్వవిషయాల గురించి కూపీ తీయడానికి ప్రయత్నించేవాడు. మొదటినుంచీకూడా ఎందుకనో అతని తోటి పరిచయం తనకు అంత ఇష్టంగా ఉండేది కాదు. ముక్కూ మొహం తెలియని పరాయి వ్యక్తితో మాటలేమిటి అనేనిర్లక్ష్యంతో, చిరాకుతో తప్పించుకోవడానికే చూసేది. కాని, దురదృష్టం, తను ఎంత దూరంగా ఉండాలని అనుకునేదో అత సంత చనువుగా మాట్లాడేవాడు.

ఒక్కోసారి తను ఉంటున్న రూముకి కూడా వచ్చి ఏదో హస్కు వేయడానికి ప్రయత్నించేవాడు. అతని రాకపోకలు దేనికి దారి తీస్తాయో అని లోలోపల భయశంకితురాలయ్యేది.

ఆ రోజు తనూ, తన క్లాస్‌మేట్సూ కలిసి సినిమాకు వెళ్ళారు. మధ్యలో కరెంట్ పోయింది. గంట గంటన్నర వరకూ రాలేదు. ఇక వెళ్ళిపోదామనుకుంటూ ఉండగా వచ్చింది తిరిగి. ఆట ముగిసేసరికి చాలా ఆలస్యమయింది. ఇంటి కెళ్ళి అన్నం తినకుండానే పడుకుంది. అప్పుడే తనని దురదృష్టం పట్టుకుంది. మంచి నిద్ర, ఆ నిద్రలో కల. సినిమాలోని హీరో వచ్చి తనతో కబుర్లు మొదలు పెట్టాడు. ఎవరికీ లభించని ఆ అదృష్టానికి తను ఎంతో పొంగిపోతున్నది. ఉన్నట్టుండి అతను తన చేయి పట్టుకున్నాడు. ''ఛీ. పాడు! ఇదేమిటి? చెయ్యి వదలండి ముందు.'' తను చెయ్యి విదిలించుకుంటూ అతని వైపు చూసి తుళ్ళిపడింది. ఆ సినిమా హీరో అచ్చు సుందరమూర్తి లాగానే ఉన్నాడు. ''ఊఁ మీరా?'' తను తెల్లబోయింది.

''ఊఁ నేనే. ఎవరనుకున్నావు?'' అతను చెయ్యి వదిలినట్లే వదిలి చటుక్కున తనని కౌగిలించుకున్నాడు. ఆ కౌగిలిలో తనకు ఊపిరి సలపడం లేదు. ఉక్కిరి బిక్కిరవుతూ పెనుగు లాడింది. ఆ పెనుగులాటలో తనకు పూర్తి మెలకువ వచ్చేసింది. నిజంగానే తన నెవరో కౌగలించుకుని ఊపిరి సలప నివ్వడం లేదని అప్పటిగ్గాని గ్రహించలేదు.

''ఎవరు . . . నన్ను వదిలి పెట్టండి ప్లీజ్. . .'' తన గొంతు దు:ఖంతో వణికిపోతున్నది. కోపం, నిస్సహాయత. అర్ధరాత్రి, గదిలో ఒంటరిగా, సహాయం కోసం ఎక్కడకు వెళ్ళగలదు? తన శరీరంలోని శక్తినంతా వినియోగించి అతన్ని ప్రతిఘటించడానికే ప్రయత్నించింది.

''ఉష్. అరవకు. నేను. . .'' ఆ గొంతు తెలిసిన గొంతులాగానే ఉంది. అది సుందరమూర్తి గొంతుకే.

ఎంత దుర్మార్గుడూ! కావాలని స్నేహం నటించి, ఇంత నైచ్యానికి పాలుబడుతున్నాడా!

''మీకు దణ్ణం పెడతా. నన్ను విడిచి పెట్టండి. నేను చదువుకోవడానికి వచ్చాను. నన్ను మలినపరచవద్దు. నా బ్రతుకులో మచ్చ తీసుకురావద్దు. వెళ్ళిపొండి. . . వెళ్ళిపొండి. . . ప్లీజ్, మిమ్మల్ని వేడుకుంటున్నా.'' తనలో శక్తి ఉన్నంతవరకూ అతన్ని బ్రతిమాలుతూనే ఉంది. అతనితో పెనుగులాడి పెనుగులాడి తనలోని శక్తిఅంతా హరించి పోయింది. ఇక పోరాడలేదు... ఆడదానికి ఏది పవిత్రమైనదో అదే పోగొట్టుకుంది. తను ఓడిపోయింది. ఇంకెందుకు తన బ్రతుకు? రేపు ప్రజల మొహం ఎలా చూడగలదు? అమ్మా నాన్నా, తోబుట్టువులూ—వాళ్ళందర్నీ ఎలా చూస్తుంది? ఈ అవమానం నా ఒక్క దానితోనే పోదు. మనసు దుఃఖంతో, ద్వేషంతో ఘోషిస్తున్నది. తన ఘోష వినే దెవరు? భగవంతుడంటూ ఉంటే ఇంత అన్యాయం ఎందుకు జరిగింది? ●

అన్యాయం నాకేనా, నాలాంటి అమ్మాయిలకేనా? అప్పుడే తన ప్రాణాలను తుదముట్టించుకోవాలనుకుంది. కాని, అకస్మాత్తుగా పోయినా తన గురించి మంచిగా ఎవరూ చెప్పుకోరు. జరిగిన అవమానం ఎలాగూ జరిగిపోయింది, అతని కాళ్ళమీదే పడతాను నా కో మార్గం చూపెట్టమని. ఆ నిశ్చయాని. కొచ్చి అతని చుట్టూ పిచ్చికుక్కలా తిరిగింది.

ఆడవారి జీవితాలతో చెలగాట మాడే మగవాడు అంత తేలిగ్గా దారి కొస్తాడా? "చూద్దాం! ఈ డిగ్రీ పూర్తి కానీ, తప్పకుండా నిన్నే పెళ్ళి చేసుకుంటాను." కడుపులో మాలిన్యాన్ని పైకి కనబరచకుండా తీపి తీపి మాటలను చెప్పే సుందరమూర్తి మాటలన్నీ నిజమని నమ్మింది. దుర్మార్గుడు. తనతో తీపికబుర్లు చెపుతూనే మరొకరి మెళ్ళో ఉరితాడు వేసే సన్నాహం చేసుకున్నాడు. చివరకు డబ్బుకే విజయం లభిస్తుంది. ఎప్పుడూను. చదువుకున్న నేనూ, చదువు లేని కాంతం—ఇద్దరమూ ఒకే బాటలో నిలబడ్డామిప్పుడు. ఈ పాపానికి నిష్కృతి లేదా? లేదా?' పిచ్చిదానిలా ఆలోచిస్తూ ఏటివారకు దిగింది సరస్వతి.

'అటెళ్ళకు. అక్కడ ఊబిగా ఉంటుంది. ఇటు. . . ఇటు దిగు." సరస్వతిని హెచ్చరిస్తూ తను నీళ్ళు నింపుకుంది తులసి. ఆ మాటలు విన్న సరస్వతికి మెరుపులా ఓ ఆలోచన తట్టింది. 'అలాగే చేస్తాను. నా రహస్యం నాతోనే అంతమై పోవాలి.'

తులసి బిందెతో గట్టు ఎక్కుతూ అప్రయత్నంగానే వెనక్కి తిరిగి చూసి కెవ్వున అరిచింది. "అయ్యో, సరసూ. . . సరసూ, అక్కడ ఊబిగా ఉంటుంది అని చెప్పాను కదా!" లబలబలాడుతూ కిందికి వచ్చింది. కాని, అప్పటికే సరస్వతి మునిగిపోవడం జరిగిపోయింది. ఆమె తెచ్చిన బిందె మాత్రం నీటిమీదనే తేలుతూ కెరటాల తాకిడికి ఏటిమధ్యకు కొట్టుకుపోయింది. ఒక నిండు ప్రాణాన్ని పొట్టన బెట్టుకున్న ఏరు మాత్రం ఏమీ ఎరగనిదానిలా నిశ్శబ్దంగా ప్రవహించ సాగింది.

తులసి నీళ్ళను అక్కడే దిమ్మరించి ఖాళీబిందెతో ఊళ్ళోకి పరుగెత్తింది, ఈ విషాద వార్తను నలుగురికీ చెప్పడానికి. ఈత వచ్చిన వాళ్ళంతా ఏటిలో దిగి గాలించారు. కొన్ని గంటలకు ప్రాణం లేని సరస్వతిని తీసి గట్టుమీద పడుకోబెట్టారు.

అందమైన సరస్వతి శరీరం నీళ్ళలో నాని ఉబ్బి వికారంగా ఉంది. కొన్ని గంటల క్రితం వరకూ ప్రాణంతో ఉండి చలాకీగా గెంతిన ఆ ఆకారం ఇప్పుడు కట్టెలా బిగుసుకుని పడి ఉంది.

"ముద్దబంతి పూవులాంటి పిల్ల, చదువుల సరస్వతి. అప్పుడే నీకు నూరేళ్ళూ నిండిపోయాయా, తల్లీ!" చూడవచ్చిన వారంతా విలపించారు.

కాని, వాళ్ళకు సరస్వతి ఎందుకు చనిపోయిందో తెలియదు. వాళ్ళకు తెలిసింది, కనిపించేది అందమైన అమ్మాయి, బుద్ధిమంతురాలు కాలు జారి ఏటికి బలైపోయిందని మాత్రమే.

కాని, సరస్వతి బుద్ధిపూర్వకంగానే ఆ పని చేసిందని అందుకు కారకుడైన ప్రబుద్ధుడు టౌనులో సంతోషంగా కులుకుతూ మరో అమ్మాయి మెడలో పసుపుతాడు బిగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడని వాళ్ళ కెవరికీ తెలియదు. ఒకవేళ తెలిస్తే పెళ్ళి కాకుండానే తల్లి కాబోయే సరస్వతిని ఎవరూ క్షమించలేరేమో? ఆమె మరణానికి కారకుడైన ఆ ప్రబుద్ధుడిని మాత్రం క్షమించేస్తుంది. 'మగవాడు—వాడికేం, అనే మాటతో ఒకరికి ఒక న్యాయం, మరొకరికి ఇంకో న్యాయం—ఇదీ లోకపు తీరు.

ఆకాశం నుంచి ఒక చుక్క రాలింది కిందకు. ఆకాశం నిండా మిలమిల్లాడే నక్షత్రాలు లెక్కలేనన్ని. అన్ని నక్షత్రాలలో ఓ నక్షత్రం రాలితే మాత్రం ఆకాశానికి లోటేమిటి?

ఇంత ప్రపంచంలో మోసపోయిన అబల మరణం ఎంతమందిని కదిలిస్తుంది ఎన్ని వివాదాలు లేవదీస్తుంది? సరస్వతి లాంటి అబలలు, అమాయకులు పుట్టుతూనే ఉంటారు. సుందరమూర్తి లాంటి అబ్బాయిల చేతుల్లో పడి బలై పోతుంటారు. వీళ్ళకు నిష్కృతి ఎప్పటికో? అసలు నిష్కృతంటూ ఉంటుందా ఈ ఆడపిల్లలకు?' అని ప్రకృతి శోక హృదయంతో విలపిస్తున్నదా అన్నట్లు ఎక్కడో ఫెళఫెళమంది, ఆకాశం. క్షణంలో మేఘావృతమై పోయింది.

దగాపడిన సోదరిని చూసి ఎవరు మాత్రం బాధపడరు? *

బతుకుకోసం

చిత్రం— బి. ఎల్. ఆంజనేయులు

(గుంతకల్ – 2)